

Lekenrechtspraak

Wouter van den Bergh: 'Het is tijd om rechtspraak te democratiseren, leken kunnen heel goed rechtspreken...'

Senior-rechter en oud-vicepresident van de Amsterdamse rechtbank Wouter van den Bergh pleit al jaren voor lekenrechtspraak. Bij zijn afscheid herhaalt de zijn pleidooi: 'Waarheidsvinding is geen juridische bezigheid.'

'Democratie is mij met de paplepel ingegoten. Het is voor mij onbestaanbaar dat in onze staatsinrichting twee van de drie machten - de wetgevende en de uitvoerende macht - verregaand zijn gedemocratiseerd, maar de derde, de rechtspraak, in het geheel niet. Als we om ons heen kijken dan heeft die democratisering van de rechtspraak in andere geciviliseerde rechtsstaten wèl plaatsgevonden. Je vijzelt het aanzien van de rechtsstaat aanzienlijk op als je de rechterlijke macht democratiseert ...

Als je lekenrechtspraak invoert, stelt dat nog hogere eisen dan nu al het geval is aan de professionele rechter die het strafproces leidt. Die rechter moet dan niet alleen het dossier goed kennen en op zitting goed over het voetlicht brengen, je moet bovendien de jury instrueren en het proces ook in dat opzicht in goede banen leiden. Dat kun je alleen aan zeer ervaren professionele rechters overlaten ...

Zet bij ernstige levensdelicten een jury op de zaak. Onderzoek naar lekenpanels, ook in eigen land, heeft aangetoond dat leken heel goed kunnen oordelen in strafzaken. De uitkomsten verschillen niet significant van uitspraken van professionele rechters, waarheidsvinding is geen juridische bezigheid. Iedereen kan feiten vaststellen en omstandigheden waarderen. Vriend en vijand van de jury zijn het daarover eens. Als dat anders zou zijn, hoe is dan te verklaren dat men in andere landen met een dergelijk systeem werkt? ...

In het kader van de democratisering zeg ik dat we in Nederland rechters hebben van wie de kwaliteit boven iedere twijfel verheven is, maar die helaas geen democratische basis hebben. De beroepsgroep wordt door coöptatie in stand gehouden, zij vult zichzelf aan en vormt geen afspiegeling van de Nederlandse bevolking. Er zijn bijvoorbeeld bijna geen rechters van allochtone afkomst. Dat vind ik jammer en ik ben niet de enige. Wettelijke veranderingen komen natuurlijk van de politiek, maar ik denk ook dat de beroepsgroep zelf in beweging moet komen'.

Bron : Han Koch, in Trouw, 22 oktober 2013

Gespreksvragen bij 'Lekenrechtspraak'

- Ben je van mening dat de huidige rechtelijke macht, die op eerbiedige afstand van het volk staat, in zijn huidige vorm onaangetast moet blijven, of heeft Van den Bergh, als gerenommeerd ervaringsdeskundige, jou de ogen geopend voor de democratische voordelen van lekenrechtspraak?
- Zie je voor jezelf een rol weggelegd om zijn ideeën verder te propageren/te bestrijden?
- Op grond waarvan?
- Welke vorm zou je daarvoor kiezen?

Rotterdam, Noordsingel Rechtbankgebouw. Kunstwerk "Vrouwe Justitia" van Arend Odé.